

Onderzoekers vervuilen het lab voor de kliniek

Door Vicki Blansjaar

Hoer ziet het dagelijkse werk van artsen en verpleegkundigen eruit? Zo'n vijftig onderzoekers van het LUMC vervuilen in het afgelopen jaar tijdelijk het lab voor de verpleegafdeling. Ze ervaren zo hoe het is om aan het bed te staan en worden gestimuleerd om nieuwe oplossingen te bedenken voor problemen bij de behandeling van patiënten.

De 'Clinical Internships' moeten de samenwerking tussen afdelingen stimuleren en nieuwe ideeën en initiatieven opleveren voor onderzoek. Het stageprogramma werd een jaar geleden geïntroduceerd door hoogleraar Chemische Immunologie Sjaak Neefjes en adviseur onderzoeksbuizen Mihaela Voinea (Research Belief). "Het is belangrijk dat onderzoekers begrijpen hoe verpleegkundigen en artsen werken", legt Voinea uit. "Voor welke problemen bij de behandeling van patiënten zijn nog geen oplossingen? Onze onderzoekers buigen zich continu over die vraag. Door de vloer op te gaan, kunnen zij tot nieuwe inzichten komen."

Tussen leven en dood

Tijdens de stage lopen onderzoekers een halve tot een hele dag mee op vier klinische afdelingen. Ze wonen intake- en behandelingsgesprekken bij en zien hoe het er op de poli aan toe gaat. Voor stamcelonderzoeker Susana Chuva de Sousa Lopes (Anatomie en Embryologie) was de stage een waardevolle ervaring. "In mijn dagelijks werk zie ik nooit patiënten. Ik werk in een laboratorium en ben vooral druk met onderzoek naar voortplanting. Ik begeleid

studenten, lees papers, geef colleges en maak me druk om deadlines. Het werk van verpleegkundigen draait dag in dag uit om zieke mensen. Dat lijkt me erg zwaar en ik heb daar veel respect voor. Ik vond het bijzonder om te zien hoe zij hiermee omgaan en hoe gedreven en zorgvuldig zij zijn. Deze mensen maken het verschil tussen leven en dood op een hele directe, confronterende manier. Natuurlijk geldt dit indirect ook voor mijn werk, maar het is goed om te zien wat dit in de dagelijkse praktijk inhoudt."

Schatkamer aan samples

Hoogleraar Moleculaire Biologie Peter ten Dijke liep vijf dagen stage, onder meer bij het pathologielaboratorium van prof. Vincent Smit. Ten Dijke: "In het weefselmateriaal van patiënten binnen om tot een weefseldiagnose te komen. 20.000 samples per jaar, dat levert een enorm archief op. Het archief bestaat sinds 1960 en daarmee is het een schatkamer aan klinisch materiaal. Er zijn meer dan twee miljoen samples opgeslagen. Daar kunnen we ontzettend veel onderzoek mee doen. Ik had eerder geen voorstelling van de enorme omvang en verscheidenheid aan materiaal dat voorhanden is."

Elke patiënt is anders

Ook de samenwerking tussen

Prof. Peter ten Dijke is samen met Anne-Marie Cleton-Jansen in het archief van Pathologie. In de kast worden gefixeerde stukjes weefsel bewaard van patiënten die in het LUMC geopereerd zijn.

verschillende afdelingen maakt tijdens zijn stage indruk op Ten Dijke. "Elke patiënt is anders en elke ziekte verloopt daarom anders. Patiënten hebben soms problemen met meerdere organen. Dat maakt de behandeling ontzettend complex en vereist teamwork. Ik vond het bijzonder inspirerend om te zien hoe alle betrokken disciplines samenwerken om de patiënt te helpen." Ten Dijke hoopt dat er meer ruimte komt in het stageprogramma om in gesprek te gaan met artsen: wat hebben patiënten nodig in hun behandeling? "Dat

'Het is belangrijk dat onderzoekers begrijpen hoe verpleegkundigen en artsen werken'

kan mij stimuleren om onderzoek te doen dat uiteindelijk bijdraagt aan minder bijeffecten van medicatie, een betere behandeling of een snellere diagnose."

Stageprogramma uitbreiden

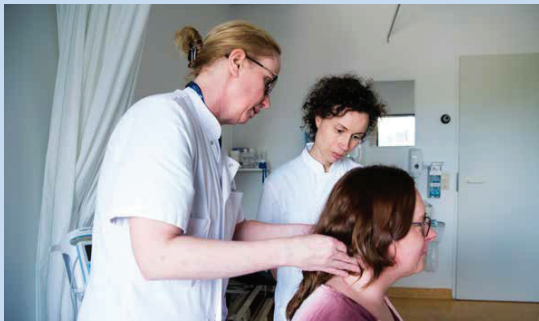
Onderzoekers die stage willen lopen, kunnen kiezen uit verschillende verpleegafdelingen. Vooral nog zijn stages mogelijk op de afdelingen Endocrinologie, Medische Oncologie, Pathologie en Reumatologie. Na de zomer worden daar Huidziekten en Trombose en hemostase aan toegevoegd. Het is de bedoeling dat het programma wordt uitgebreid. "Alle afdelingen binnen het LUMC zijn welkom om mee te doen aan de Clinical Internships", benadrukt Voinea. Chuva de Sousa Lopes moedigt die ontwikkeling aan: "Ik liep stage tijdens de pilotfase, bij afdelingen die niet aansloten op mijn vakgebied. Een stage bij de afdeling Gynaecologie zou een betere match zijn. Ik denk dat ik daar meer van de praktijk kan leren voor mijn onderzoek." Sinds kort kunnen onderzoekers kiezen tussen een Nederlands- of een Engelstalig stageprogramma. Ook dit is iets wat Chuva de Sousa Lopes miste in de pilotfase. "Voor het merendeel van de onderzoekers van het LUMC is Nederlands niet de moedertaal. Dat kan zorgen voor een taalbarrière omdat

de voertaal of verpleegafdelingen Nederlands is. Het is goed dat dit is opgelost."

Meld je aan

Onderzoekers die een Clinical Internship willen volgen, kunnen zich hiervoor aanmelden. Dit kan bij drijvende kracht achter het stageprogramma Julia de Boer-Theilnyck via clinicalinternships@lumc.nl. Chuva de Sousa Lopes raadt haar collega's aan om dit te doen. "Deze stage heeft me niet alleen trotser gemaakt op het LUMC maar ook op het feit dat ik hier onderzoek kan doen. Onderzoek is altijd *werk in progress*. Het is nooit af. Maar een menselijke wel. Tijdens de stage heb ik gezien wat de resultaten van onderzoeken kunnen zijn, maar bijvoorbeeld ook van behandelmethoden en protocollen." Ook Ten Dijke heeft de stage aangeraden binnen zijn onderzoeksteam. "Als sectiehoofd ken ik veel mensen binnen het LUMC, maar voor de studenten en postdocs die ik begeleid biedt de stage een unieke kans om hun netwerk uit te breiden. Dat maakt het veel makkelijker om materiaal en kennis uit te wisselen en dat is ontzettend belangrijk voor het basale onderzoek dat wij doen."

'Ik heb veel respect voor het werk van verpleegkundigen'

Stamcelonderzoeker Susana Chuva de Sousa Lopes kijkt mee met internist-oncoloog Ellen Kapiteijn.